

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

Autoritate de stat autonomă

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: support@cncd.org.ro

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA nr. 156 din 11.04.2018

Nr. dosar: 684/2017

Nr. petiție: 6805/28.12.2017

Petent: Asociația Juriștilor Romi *ROMAJUST*, reprezentată prin

Reclamat: Instituția Primarului Focșani, reprezentată prin

Obiect: definirea criteriilor de atribuire a locuințelor sociale

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

1. Numele și domiciliul petentului

Asociația Juriștilor Romi *ROMAJUST*

Mun. Iași, str. Radu Vodă nr. 14, bl. 769, sc. A, ap. 14, județul Iași

2. Numele și reședința părților reclamate

Instituția Primarului Focșani

Mun. Focșani, Bd. Dimitrie Cantemir nr. 1 bis, jud. Vrancea

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

3. Petentul consideră discriminatorii criteriile pentru atribuirea locuințelor sociale, prin care sunt declarați neeligibili solicitanții ai locuințelor sociale aparținând unor categorii sociale marginalizate/categorii defavorizate care nu obțin punctaj satisfăcător pentru condițiile prevăzute de lege: lipsa veniturilor, lipsa locurilor de muncă, boli cronice.

III. Procedura de citare

4. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura legală de citare a părților.

5. Prin adresele înregistrate sub nr. 254/18.01.2018 au fost citate părțile din dosar, pentru termenul stabilit la data de 06.02.2018. Părțile au fost prezente.

6. Procedura legal îndeplinită

IV. Susținerile părților

Susținerile petentului

7. Petentul, solicită investigarea Hotărârii nr. 277/27.07.2017 a Consiliului Local al Municipiului Focșani, cu privire la definirea criteriilor de atribuire a locuințelor sociale, în care criteriul de la lit. B pct. 8, Anexa 1 prevede ca solicitanții de locuințe sociale „Să nu înregistreze debite restante la bugetul local și la furnizorii de utilități publice din Mun. Focșani.”

8. Persoanele care din cauza condițiilor lor economice nu au avut venituri pentru a achita debitele restante la bugetul local și la furnizorii de utilități publice sunt indirect discriminate pentru că au datorii la bugetul local dar și pentru că sunt de etnie romă.

9. Se solicită constatarea și sancționarea faptelor de discriminare ce decurg din aplicarea acestor criterii în procesul de selecție a cererilor de locuințe sociale față de persoanele marginalizate social sau categoriilor defavorizate cu domiciliul în zone dezavantajate din punct de vedere al locuirii, majoritatea fiind de etnie romă, în particular zona străzilor Măgura 16 bl. C2, Revoluției 16 bl. C2, Măgura 17 și Aleea Căminului 12, bl. G2 din Focșani.

10. În perioada 02.10.2017-31.10.2017 un număr considerabil de persoane au depus integral documentele solicitate pentru acordarea locuințelor sociale, majoritatea familii de etnie romă, cu mulți copii, care dormeau pe străzile orașului. În baza criteriului de la lit. B pct. 8, Anexa 1 au fost refuzate, motivul real al neselecționării fiind etnia și debitele/amenzile acestor persoane la bugetul local. Se citează cazul unei persoane care avea datoriile achitate și totuși nu a primit locuință.

11. Instituția Primarului din Focșani a aplicat abuziv și exclusiv criteriul de la lit. B pct. 8, Anexa 1 a Hotărârii nr. 277/27.07.2017 a Consiliului Local al Municipiului Focșani, cu privire la definirea criteriilor de atribuire a locuințelor sociale, dar nu a respectat dispozițiile Legii locuinței, ale legii persoanelor marginalizate și ale Legii persoanelor fără venituri, care repartizează locuințele celor în stare de nevoie. 70% dintre persoanele care au depus dosare sunt etnici romi, care îndeplinesc celelalte condiții de eligibilitate: sunt persoane evacuate, de până în 35 de ani sau care nu au împlinit 25 de ani, invalizi, pensionari, veterani, persoane care nu au proprietate sau contracte de închiriere, nu au beneficiat de sprijinul statului, nu au domiciliu, nu realizează venituri sau acestea sunt sub venitul mediu net lunar, au copii, au o sănătate precară și/sau sunt persoane cu handicap etc.

12. Petentul consideră că, mai mult, persoanele de etnie romă s-au încadrat în cel puțin două dintre situațiile prevăzute de lege. Persoane marginalizate, conform Legii nr. 116/2000 și 416/2001 sunt cele care beneficiază de venit minim garantat, fac parte dintr-o familie beneficiară de venit minim garantat sau se află în cel puțin două din dintre următoarele situații: nu au loc de muncă, nu au proprietate sau locuință în folosință, locuiesc în condiții improprii, au sau fac parte dintr-o familie cu mulți copii în întreținere, sunt persoane vârstnice fără susținători legali, se încadrează ori au în întreținere persoane cu handicap sau invaliditate, au executat o pedeapsă privativă de libertate. Ultima dintre aceste legi prevede inclusiv obligațiile consiliilor locale de a elabora și aproba metodologia de identificare a persoanelor și familiilor marginalizate social iar primarii au obligația să dispună verificarea situației ce apare în documentele justificative prin anchetă socială.

13. Petentul indică faptul că se poate considera discriminatoriu și criteriul de la litera B pct. 5 din Hotărârea nr. 277/27.07.2017 a Consiliului Local al Municipiului Focșani, prin care se cere ca solicitanții locuințelor sociale „să aibă domiciliul stabil în orașul Focșani”, fără a fi explicit incluse cazurile persoanelor fără locuință sau domiciliu, așa cum sunt ele recunoscute prin buletinele provizorii eliberate cu mențiunea Focșani fără domiciliu/fără locuință.

14. Potrivit Legii locuinței nr. 114/1996, persoanele marginalizate de etnie romă, majoritatea fără educație, fără domiciliu stabil, nu au posibilitatea de a își exercita dreptul de a avea o locuință, de a avea un domiciliu, și pe cale de consecință de a avea un loc de muncă, pentru a achita integral debitele restante. Potrivit acestei legi „au acces la locuință socială, în vederea închirierii familiile sau persoanele cu un venit mediu net lunar pe persoană, realizat în ultimele 12 luni, sub nivelul câștigului salarial mediu net lunar pe total economie (...)”. De asemenea, se stipulează la art. 32 alin. (1) din Norma metodologică nr. 1275 pentru punerea în aplicare a prevederilor legii locuinței faptul că autoritățile administrației publice locale trebuie să țină seama la stabilirea criteriilor de atribuire a locuințelor sociale și de prevederile articolelor 42 și 43 din lege, astfel încât „în cadrul fiecărui criteriu, la stabilirea ordinii de prioritate trebuie avut în vedere: a) condițiile de locuit ale solicitanților; b) numărul copiilor și al celorlalte persoane care gospodăresc împreună cu solicitanții; c) starea sănătății solicitanților sau a unor membri ai familiilor acestora; d) vechimea cererilor.”

15. Petentul conchide că nici una dintre legile de mai sus nu face trimitere la debitele restante ale persoanelor marginalizate, în cazul acestora Instituția Primarului având dreptul de a solicita

concurusul instanțelor de judecată și a executorilor judecătorești, dar obiectivul major să rămână acordarea locuințelor sociale, conform Legii nr. 116/2002 privind prevenirea și combaterea marginalizării sociale și a Legii Asistenței Sociale nr. 292/2011.

16. Totodată, legea locuinței impune recunoașterea obligației administrației publice locale de a asigura accesul la locuință pentru persoanele și familiile marginalizate social și de a defini criteriile de alocare de locuințe sociale la intersecția Legii locuinței nr. 114/1996 și a legislației sociale invocate mai sus, obligație pentru îndeplinirea căreia consiliile locale ar trebui să aloce un procent din stocul de locuințe persoanelor marginalizate. Astfel, eliminarea prin Hotărârea 277/27.07.2017 a Consiliului Local al Municipiului Focșani a persoanelor care nu au venituri pentru că au debite reprezintă o practică discriminatorie, criteriile de selecție stabilite discriminând fie în mod direct, fie în mod indirect persoanele marginalizate social, cum ar fi cele de etnie romă. Criteriul privind plata amenzilor, se arată, a fost introdus în anul 2017 pentru persoanele de etnie romă cu datorii la bugetul local sau la furnizorii de utilități publice, aducându-se în discuție și modalitatea de calcul a acestor debite.

17. Petentul face referire la jurisprudența C.N.C.D. într-un caz similar: Fundația *Desire* contra Consiliului Local al Mun. Cluj-Napoca referitor la HCL nr. 434/16.12.2015. În această speță C.N.C.D. a constatat faptul că criteriile impuse erau discriminatorii.

18. Se anexează Hotărârea nr. 277/27.07.2017 privind stabilirea criteriilor în baza cărora se repartizează locuințe sociale, precum și actele necesare pentru depunerea dosarului de locuință socială cu Anexele nr. 1 și nr. 2 precum și dosarele persoanelor marginalizate.

19. În Punctul de vedere nr. 1213/2018 al petentului se solicită soluționarea petiției, deoarece nu s-a putut ajunge la conciliere. Se descriu amenințările primarului, abuzul și instigarea la ură împotriva romilor de care a dat acesta dovadă pe pagina personală de facebook publicând lista persoanelor cu datorii, deși unii dintre aceștia își plătiseră datoriile iar lista conținea și informații cu caracter personal.

20. Se adaugă ca probe următoarele documente: Procesul verbal de la întâlnirea de negociere din data de 15.02.2018; comunicatul de presă postat de către primar pe facebook și lista datornicilor; notificarea prin care s-a manifestat amenințarea.

21. Prin adresa din 07.03.2018 petentul aduce o probă în plus prin care demonstrează nelegalitatea HCL nr. 277/2017 a CL, deoarece a fost adoptată cu majoritatea simplă deși art. 43 pct.3 din legea 215/2001 prevede că hotărârile privind patrimoniul se adoptă cu votul a două treimi din numărul total al consilierilor locali în funcție.

22. În concluziile scrise din adresa nr. 1505/19.03.2018, petentul contrazice punctual și argumentat susținerile reclamatului.

23. Telefonic, petentul solicită în repetate rânduri plasarea dosarului în regim de urgență.

Susținerile reclamatului

24. Prin adresa înregistrată la C.N.C.D. cu nr. 625/06.02.2018, partea reclamată consideră că stabilirea criteriilor de atribuire a unei locuințe sociale prin Hotărârea Consiliului Local Focșani nr. 277/27.07.2017 nu este discriminatorie.

25. Se invocă lipsa calității de intimată a Instituției Primarului Focșani deoarece Hotărârea nr. 277/27.07.2017 este emisă de Consiliul Local al Municipiului Focșani și doar pusă în practică de către Instituția Primarului.

26. Se arată că petentul formulase anterior o plângere către Consiliul Local al Municipiului Focșani prin care a solicitat anularea criteriilor considerate discriminatorii, autoritatea menținându-și decizia adoptată și prin urmare Hotărârea nr. 277/27.07.2017.

27. Partea reclamată supune în atenție faptul că în Anexa 1 lit. B – Criterii de acces la locuințe – nu există vreun criteriu discriminatoriu care să excludă persoanele fără venituri, regimul juridic al locuințelor sociale fiind reglementat strict de dispozițiile Legii locuinței nr. 114/1996 și a Hotărârii de Guvern nr. 1275/2000 privind Normele metodologice de aplicare, de care beneficiază persoanele marginalizate și defavorizate din municipiul Focșani. De asemenea, criteriile de punctaj sunt prevăzute în Legea nr. 116/2002 și detaliate în HCL nr. 277/27.07.2017 Anexa 1 lit. C, fiind aplicate tuturor solicitanților domiciliați în municipiul Focșani, fără diferențiere de rasă, naționalitate, etnie

etc.

28. Nici un criteriu prevăzut în Anexa 1 lit. B nu este discriminatoriu la adresa persoanelor fără venituri. Punctul 8 – titularul cererii să nu înregistreze debite la bugetul local – nu are caracter discriminatoriu, cum nici punctul 5 – titularul cererii să aibă domiciliul pe raza municipiului Focșani.

29. Se anexează documente justificative: tabelul persoanelor nominalizate pentru evacuare și motivul nominalizării lor; Hotărârea Consiliului Local al Municipiului Focșani privind lista de priorități în repartizarea locuințelor sociale și punctajele aferente; Hotărârea CL privind aprobarea clasificării unităților locative situate în blocurile de locuințe de pe străzile Măgura, Revoluției și Aleea Căminului, ce aparțin domeniului public și privat, în locuințe sociale; Hotărâre CL privind stabilirea criteriilor în baza cărora se repartizează locuințe sociale, precum și actele necesare pentru depunerea dosarului de locuință socială; plângerea prealabilă a petentului și corespondența cu acesta.

30. În Punctul de vedere al Instituției Primarului Municipiului Focșani cu nr. 1132/02.03.2018 se arată că din cele 88 de familii aflate în situația de a fi evacuate 55 nu au depus nici până la această dată dosare pentru locuințe sociale, ocupă abuziv imobilele primăriei și înregistrează datorii foarte mari la bugetul local în sumă de aproximativ 400.000 lei. Mai mult, prin Decizia Curții Constituționale nr. 20/2017 primăria este obligată la recuperarea sumelor restante, în valoare de 546.973 lei, de la aceste familii.

31. Nici după întâlnirea de mediere din 15.02.2018 reprezentanții Partidei Romilor filiala Vrancea nu au întreprins vreo măsură de consiliere a celor 55 de familii, cum de fapt se întâmplă de mai bine de 10 ani.

32. Evacuările au fost făcute în baza unor decizii definitive și irevocabile emise de instanțele de judecată.

33. Conform HG nr. 430/2001 privind aprobarea strategiei Guvernului României de Îmbunătățire a situației romilor, la capitolul Principii stabilește Principiul egalității – „Protecția cetățenilor români de etnie romă nu trebuie să afecteze drepturile și libertățile celorlalți cetățeni români.” Din cauza datoriilor acestor cetățeni însă, au fost instituite popri pe conturile Primăriei Municipiului Focșani și nu s-au putut achita obligațiile către bugetul de stat, datoriile către colaboratori și salariile angajaților.

34. În adresa nr. 1689/26.03.2018 de înaintare a concluziilor scrise se solicită repunerea cauzei pe rol și medierea faptelor semnalate ca discriminatorii în prezența reprezentanților C.N.C.D. deoarece situația se înrăutățește.

V. Motivele de fapt și de drept

35. Colegiul director constată că reclamatul, prin **Hotărârea 277/27.07.2017** a Consiliului Local, a stabilit ca și criteriu de acordare a locuințelor sociale ca solicitantii „să nu înregistreze debite restante la bugetul local și la furnizorii de utilități publice din Municipiul Focșani”.

36. Legea nr. 114/1996 privind locuințele, la art. 48, stabilește: „Nu pot beneficia de locuințe sociale, potrivit prezentei legi, persoanele sau familiile care:

a) dețin în proprietate o locuință;

b) au înstrăinat o locuință după data de 1 ianuarie 1990;

c) au beneficiat de sprijinul statului în credite și execuție pentru realizarea unei locuințe;

d) dețin, în calitate de chiriaș, o altă locuință din fondul locativ de stat.”

37. Aceeași lege, la art. 46, stabilește: „Contractul de închiriere se poate rezilia:

a) în condițiile prevăzute la art. 24 din prezenta lege;

b) în cazul în care venitul mediu net lunar pe familie, realizat în 2 ani fiscali consecutivi, depășește cu peste 20% nivelul minim prevăzut la art. 42 din prezenta lege, iar titularul contractului de închiriere nu a achitat valoarea nominală a chiriei în termen de 90 de zile de la comunicare”.

38. În consecință Colegiul director constată că **Hotărârea 277/27.07.2017** a Consiliului Local a adăugat la lege.

39. Conform art. 2 alin. 3 din **O.G. nr. 137/2000**, „Sunt discriminatorii, potrivit prezentei ordonanțe,

prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre, care dezavantajează anumite persoane, pe baza criteriilor prevăzute la alin. (1), față de alte persoane, în afară cazului în care aceste prevederi, criterii sau practici sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluși scop sunt adecvate și necesare”.

40. Colegiul director constată că deși privind apartenența etnică a celor care au nevoie de locuință socială, măsura impusă de reclamat este aparent neutră, dezavantajează în special persoanele de etnie romă. Această realitate nu este negată de partea reclamată, care a căutat soluționarea problemei prin intermediul Partidei Romilor.

41. Măsura nu este legitimă, din moment ce excede prevederilor legale.

42. Chiar dacă situația se raportează la legitimitatea obținerii plății unor restanțe la chirie sau la utilități, măsura restricției accesului la o locuință socială nu este adecvată. Dacă persoanele care au ajuns restanțieri beneficiau de locuință socială înainte de a acumula datorii, probabil nu ajungeau să devină restanțieri. Neplata chiriei și a utilităților poate deveni doar motiv de reziliere, ulterior acordării locuințe sociale, în condițiile prevederilor **Legii nr. 114/1996 privind locuințele**, dar nu motiv pentru a refuza acordarea unei astfel de locuințe.

43. Curtea Europeană a Drepturilor Omului, prin jurisprudența sa, a arătat că justificarea obiectivă implică și o relație rezonabilă de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul vizat. Din moment ce oamenii sunt evacuați din locuințele lor, fără a li se oferi o alternativă, în mod evident nu există nici o proporționalitate între scopul vizat (plata datoriilor existente) și excluderea celor nevoiași de la obținerea unei locuințe sociale.

44. Art. 2 alin. 4 al **O.G. nr. 137/2000** prevede: „Orice comportament activ ori pasiv care, prin efectele pe care le generează, favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust sau degradant o persoană, un grup de persoane sau o comunitate față de alte persoane, grupuri de persoane sau comunități atrage răspunderea contravențională conform prezentei ordonanțe, dacă nu intră sub incidența legii penale”.

45. Reclamatul, prin efectele comportamentului lui, a defavorizat nejustificat un grup de persoane, în consecință sunt incidente și prevederile art. 2 alin. 4 din **O.G. nr. 137/2000**.

46. Colegiul director apreciază că nu este necesară sancționarea reclamatului cu amendă, ci doar cu avertisment, situația poate fi remediată prin modificarea hotărârii Consiliului local.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. condiționarea acordării locuințelor sociale de existența unor debite restante la bugetul local și la furnizorii de utilități publice din municipiul Focșani reprezintă discriminare conform art. 2 alin. 3 și alin 4 din **O.G. nr. 137/2000** (cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință).

2. sancționarea cu avertisment a Instituției Primarului Focșani, reprezentată prin primar(5 voturi pentru, 2 împotrivă);

3. hotărârea se va comunica părților (cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință).

VI. Modalitatea de plată a amenzii

—

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință:

DINCĂ ILIE – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

POPA CLAUDIA SORINA - Membru

SANDU VERONICA TATIANA – Membru

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

Data redactării: 09.05.2018

Red.: SVT/USD
Motivare în drept: Haller István

Opinie separată exprimată de Dincă Ilie și Haller István privind sancționarea faptei de discriminare:

1. **Ordonanța nr. 137/2000**, republicată, la art. 26 alin. 1, prevede sancționarea faptelor de discriminare cu amendă contravențională, fără să specifice posibilitatea aplicării sancțiunii de avertisment, ceea ce arată că legiuitorul a considerat că aceste fapte, prin gravitatea lor, trebuie sancționate ca atare.

2. Prin **O.U.G. nr. 19/2013** amenziile contravenționale au devenit mai mari, în motivare arătându-se că a fost nevoie de modificarea de urgență a **O.G. nr. 137/2000** „având în vedere:

- depășirea datei-limită pentru transpunerea corectă și completă în legislația națională din România a **Directivei 2000/43/CE a Consiliului din 29 iunie 2000 de punere în aplicare a principiului egalității de tratament între persoane, fără deosebire de rasă sau origine etnică, și a Directivei 2000/78/CE a Consiliului din 27 noiembrie 2000 de creare a unui cadru general în favoarea egalității de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă;**

- scrisoarea Comisiei Europene de punere în întârziere a autorităților române [**nr. C (2012) 3996 final**], emisă la 22 iunie 2012 în **Cauza 2012/2009**, pentru neîndeplinirea obligației de stat membru al Uniunii Europene de transpunere corectă și completă a **Directivei 2000/43/CE;**

- scrisoarea de răspuns **nr. 3.092/LO din 22.08.2012**, prin care România s-a angajat să soluționeze aspectele sesizate de Comisia Europeană »până la jumătatea anului 2013«;

- faptul că prin promulgarea la data de 21 martie 2013 a **Legii nr. 61/2013 pentru modificarea Ordonanței Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, proces legislativ inițiat în anul 2010, a fost asigurată transpunerea corectă a**

Directivei 2000/43/CE doar în ceea ce privește sarcina probei;

- faptul că parcurgerea unui proces legislativ pentru transpunerea corectă a celorlalte aspecte semnalate de către Comisia Europeană ar însemna o perioadă mare de timp, ceea ce ar duce la depășirea termenului asumat de către autoritățile române în fața Comisiei Europene;

- faptul că orice întârziere a autorităților române în transpunerea **Directivei 2000/43/CE** poate conduce la posibilitatea elaborării din partea Comisiei Europene a avizului motivat ce poate declanșa faza contencioasă prin sesizarea Curții de Justiție a Uniunii Europene cu o acțiune în constatarea neîndeplinirii obligațiilor de stat membru;

- riscul angajării răspunderii României pentru încălcarea obligațiilor de a transpune **Directiva 2000/43/CE** și **Directiva 2000/78/CE**, ce poate avea ca rezultate plata unei sume forfetare, precum și a unor penalități cu titlu cominatoriu.”

3. **Ordonanța nr. 2/2001**, actualizată, la art. 7 alin. 3 prevede că avertismentul poate fi aplicat și în cazul în care o astfel de sancțiune nu este expres prevăzută de lege (alin. 3), arătând că „*avertismentul se aplică în cazul în care fapta este de gravitate redusă*”.

4. Discriminarea prezentată de petent afectează un grup de persoane, ceea ce, în conformitate cu art. 26 alin 1 al **O.G. nr. 137/2000**, trebuie sancționată mai sever.

5. Discriminarea etnică trebuie să fie considerată ca fiind o faptă extrem de gravă. Curtea Europeană a Drepturilor Omului, prin soluțiile pronunțate (ex. **Moldovan și alții împotriva României nr. 2** din 12.07.2005) arată că acest tip de discriminare este atât de grav, încât reprezintă tratament degradant în sensul art. 3 al **Convenției europene a drepturilor omului**.

6. Directivele Uniunii Europene în domeniu (ex. **Directiva Consiliului 2000/43/CE**, prin art. 15) și jurisprudența Curții Europene de Justiție solicită statelor membre Uniunii Europene aplicarea de sancțiuni efective, proporționale și descurajante. Neaplicarea unei amenzi contravenționale nu se poate considera a fi o sancțiune efectivă și descurajantă. Proporționalitatea se poate asigura prin acordarea graduală a amenzii, în funcție de gravitatea faptei, între limitele stabilite de lege.

7. Prin aplicarea sancțiunii de avertisment de către C.N.C.D. România riscă sancțiuni pentru neimplementarea directivelor Uniunii Europene în domeniul combaterii discriminării.

8. Mai mult, Curtea Europeană de Justiție (în continuare C.J.U.E.) a constatat în **Cauza C81/12**, soluționată la 25.04.2013 (având ca părți Asociația ACCEPT și Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării), că amenda contravențională trebuie aplicată chiar dacă între timp a intervenit prescripția: „*articolul 17 din Directiva 2000/78 trebuie interpretat în sensul că se opune unei reglementări naționale în temeiul căreia, în cazul constatării unei discriminări pe motive de orientare sexuală, în sensul acestei directive, nu este posibil să se aplice decât un avertisment, precum cel în discuție în litigiul principal, atunci când o asemenea constatare intervine după expirarea unui termen de prescripție de șase luni de la data săvârșirii faptei dacă, în temeiul aceleiași reglementări, o asemenea discriminare nu este sancționată în condiții de fond și de procedură care conferă sancțiunii un caracter efectiv, proporțional și disuasiv*”. Rezultă că prevederile mai indulgente ale **Ordonanței de guvern nr. 2/12 iulie 2001 privind regimul juridic al contravențiilor** nu pot fi aplicate. Trebuie reținut că „*răspunsul Curții de Justiție nu ia forma unui simplu aviz, ci a unei hotărâri sau a unei ordonanțe motivate. Instanța națională destinată este ținută de interpretarea dată atunci când soluționează litigiul aflat pe rolul său. Hotărârea Curții de Justiție este în aceeași măsură obligatorie pentru celelalte instanțe naționale sesizate cu o problemă identică*.” (prezentarea C.J.U.E., http://curia.europa.eu/jcms/jcms/Jo2_7024/). C.N.C.D., în calitate de autoritate administrativ-jurisdicțională are obligația de a lua decizii conforme cu jurisprudența C.J.U.E. .

9. Faptele au fost comise de o persoană cu funcții importante în România, care a depus jurământ în sensul respectării legilor și a drepturilor cetățenilor, ceea ce accentuează gravitatea faptei.

10. Discriminarea are ca efect evacuarea unor familii care nu au posibilitatea de a obține o locuință.

11. În concluzie, considerăm că fapta de discriminare trebuia sancționată cu amendă contravențională.

Redactat: Haller István